

51. Patiëntendossier

december 2008 - II

"Ik heb niets te verbergen". Dat is de doodoener waarmee men mijn artikel over het Electronisch Patiëntendossier elders op deze site pareert. Het argument dat men toch niets te verbergen heeft is klinkklare onzin. Het gaat namelijk alleen op in een volstrekt statische samenleving waarin iemands denkbeelden vastliggen en nooit veranderen, evenmin als de denkbeelden van een regering. We weten allemaal dat het tegendeel het geval is; de werkelijkheid ligt niet vast, we moeten voortdurend keuzes maken. Als ik bij voorbeeld moet beslissen, of iets of iemand te vertrouwen is of niet, dan heeft een ander niets te maken met mijn associaties en overwegingen. Zeker niet als die ander iemand is voor wie ik weinig sympathie kan opbrengen of als die ander de overheid is. Ook al zou ik al mijn keuzes maken zonder er bij na te denken, dan nog. Stel bij voorbeeld dat op enig moment blijkt dat ik over een bepaald onderwerp toch anders denk dan die overheid, dan is het te laat. Dan kan ik niet meer verhinderen om bij voorbaat in een risicogroep te worden gestopt omdat mijn denkbeelden, of mijn medische of psychische zwakke plekken, bekend zijn en aanleiding zijn voor een "Sonderbehandlung". Misschien ben ik in de ogen van een brave ambtenaar van binnenlandse veiligheid wel een potentiële terrorist, en u een verdachte omdat u dit gelezen heeft.

Het democratische gehalte van een samenleving kan gemeten worden aan het respect en de ruimte voor minderheden. Reeds John Stuart Mill wees daarop in 1859 in zijn *Essay on liberty*. Triest dat onze regering zo gespeend is van elk historisch geheugen, althans daar zo selectief door eigen bril naar kijkt, en ondertussen wel klaagt over de geringe kennis van de geschiedenis onder de bevolking. Het is niet alleen triest, het getuigt van een fascistische, kleinburgerlijke betweterigheid, dat deze zelfde lieden zich - gevoed door Calvinistische intolerantie - steeds verregaander met de individuele levenssfeer willen bemoeien. We moeten allemaal aan de juiste normen, d.w.z. aan de Balkenende-norm, voldoen. Deze mens is de maat der dingen. Dat brengt mij op een derde antwoord op de doodoener niets te hebben verbergen. Het gaat mij om het principe dat een overheid zich m.i. niet zou *mogen* bemoeien met die keuzes die wij voor onze zelfverwerkelijking niet aan die overheid willen uitbesteden. Ofwel: vrijheid van culturele identiteit. Daaronder valt voor mij ook de vrijheid mijn eigen gezondheid te definiëren, en dat strookt niet met een door de staat opgelegde opslag van medische gegevens.

Tot eind volgende week kan men zich voor het EPD afmelden. Zonder postzegel, p/a antwoordnummer 10.600, 2501 WB Den Haag.

O ja, nog één ding moet mij op de valreep van het hart. Mijn tijd zal het wel duren. Waarom weigerde ik dan het EPD? Uit solidariteit. Solidariteit met vrienden die buiten hun schuld wél iets te verbergen hebben om in de Balkocratie te kunnen overleven.

Uw columnist, V.L.